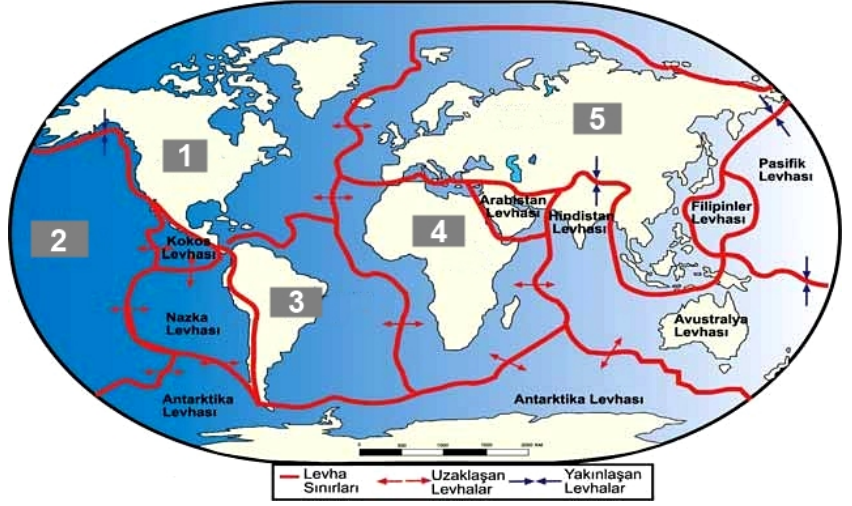

10. SINIF COĞRAFYA DERSİ 1. DÖNEM 1. YAZILI ÖRNEĞİ

1. Yandaki dünya haritasında numaralarla gösterilen levhaların isimlerini yazınız?

2. Yandaki Levha sınırlarını dikkate alarak dünya üzerinde depremlerin sık yaşandığı üç ülke ile depremlerin olmadığı üç ülke yazın.

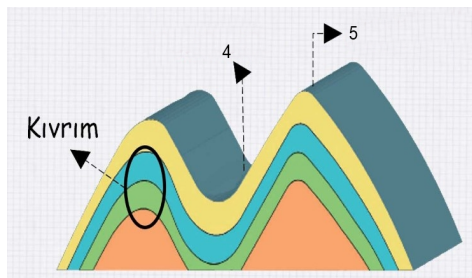
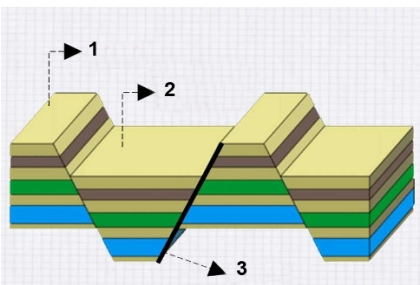
3. Manisa'nın Salihli ilçesindeki Marmara Gölü'nde yaşanan kuraklık ve bilinçsiz kullanım sebebiyle önce su seviyesi azalmış ve ardından 2022 yılında göl tamamen kurumıştır. Gölün kuruması bölge üzerinde ne tür olumsuz etkilere yol açar açıklayın.

4. İnsanların günlük hayatını kolaylaştıran başka CBS tabanlı hangi uygulamalar bulunmaktadır? Örnekler veriniz.

5. Orojenez nedir? Nasıl oluşur, örneklerle açıklayın.

Aşağıdaki boş bırakılan yerleri doldurunuz.

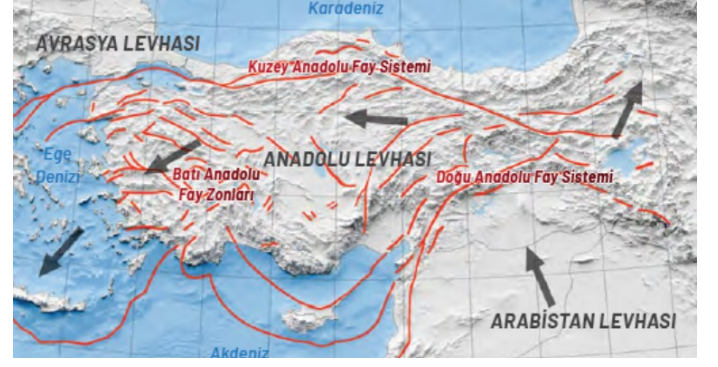
- Yerkabuğunun magma üzerinde yüzen büyük parçalarına denir.
- İzlanda gibi volkanik alanlarda püskürerek yüzeye çıkan sıcak sulara denir.
- Yerkabuğunda meydana gelen kısa süreli ani sarsıntılara denir.
- Magmanın yerin derinliklerinden hareket ederek yeryüzüne çıkması olayına..... denir.
- 1. Jeolojik zamandan kalma sertleşmiş arazilere denir.
- Toros Dağları ve Kuzey Anadolu Dağları Jeolojik zamanda oluşmuştur.
- Kıtalar parçalanmadan önce tek bir parçadan oluşuyordu. Bu tek parçaya denir.
- Kıta çekirdekleri okyanuslar ve atmosfer hangi jeolojik dönemde oluşmuştur?
- Ülkemizin en genç Volkanları nerede bulunur?
- Kuzey Anadolu Fay hattı üzerinde yer alan şehirlerden birkaç tanesini yazın.
- Sial tabakasına ait bir özellik yazın.

Yukarıdaki şekilde gösterilen yerlerin isimlerini yazın.

1.	4.
2.	5.
3.	

Yandaki Türkiye haritasını göz önüne alarak Anadolu'nun jeolojik yapısı hakkında bilgi verin.

Volkanik arazilere ait iki özellik yazın.

Pasifik ateş çemberi ne demektir? Bu hatta olan iki ülke yazın.

Aşağıdaki kavramlara ait ülkemizden bir örnek yazın.

Fay:

Masif:

Tektonik Ova:

Kıvrım Dağ:

Volkanik Dağ:

Krater:

OBSİDYEN – KUZAY ANADOLU – PANGEA – MASİF - ANTİKLİNAL – ALP – KALKER – KÖMÜR – SİAL – LEVHA

Yukarıda verilen kavramları uygun boşluklara yerleştirin.

Ülkemizin kuzeyinde uzanan dağ sırası:

Orojenezle kıvrılan dağın üst kısmı:

Avrupa'da uzanan kıvrım dağı:

Yerkabuğunun en üstündeki katı tabaka:

Magma üzerinde hareket eden parçalar:

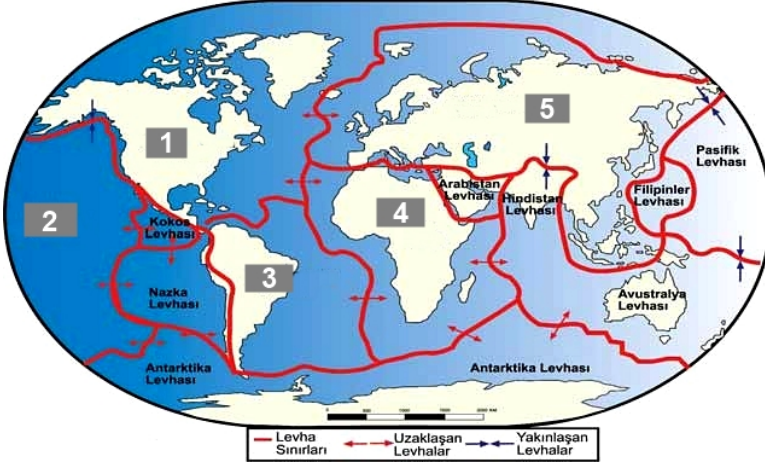
Cam gibi keskin bir volkanik taş:

Kıtaların birbirinden ayrılmadan önceki adı:

Eski zamanda oluşmuş kara parçası

Bitkilerin karbonlaşmasıyla oluşan kayaç:

10. SINIF COĞRAFYA DERSİ 1. DÖNEM 1. YAZILI CEVAP ANAHTARI

1. Yandaki dünya haritasında numaralarla gösterilen levhaların isimlerini yazınız?

1. Kuzey Amerika

2. Pasifik

3. Güney Amerika

4. Afrika

5. Avrasya

2. Yandaki Levha sınırlarını dikkate alarak dünya üzerinde depremlerin sık yaşandığı üç ülke ile depremlerin olmadığı üç ülke yazın.

Depremlerin olduğu; Şili, Japonya, Endonezya, Afganistan, Türkiye, İzlanda

Depremlerin olmadığı; Rusya, Avustralya, Norveç, İngiltere, Kanada, Afrika ülkeri vb

3. Manisa'nın Salihli ilçesindeki Marmara Gölü'nde yaşanan kuraklık ve bilinçsiz kullanım sebebiyle önce su seviyesi azalmış ve ardından 2022 yılında göl tamamen kurumıştır. Gölün kuruması bölge üzerinde ne tür olumsuz etkilere yol açar açıklayın.

Bölgenin ekosistemi bu durumdan olumsuz etkilenir. Balık türü tamamen yok olmuştur. Memeli ve kuş türünün sayısında ciddi şekilde azalmalar olmuştur. Bölgede balıkçılıkla geçinen ailelerin geçim kaynağı yok olmuştur. Gölün çekilme alanlarında yapılan tarımsal faaliyetler, biyolojik çeşitlilikte tahribata neden olmaktadır. Gölün çekilme alanlarının yöre insanı tarafından paylaşımında yaşanan sorun toplumsal gerginliğe neden olmaktadır. Suların çekilmesi Bölge iklimini olumsuz etkilemiştir. Tarım alanlarında su kullanılamaz olmuştur.

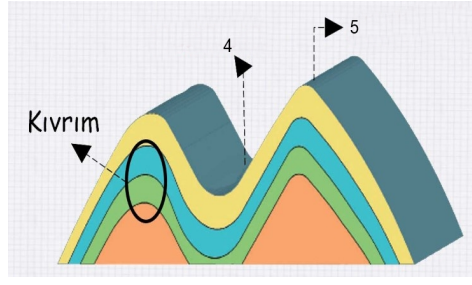
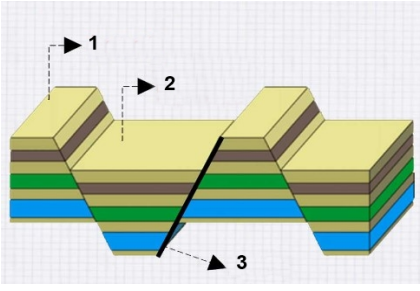
4. İnsanların günlük hayatını kolaylaştıran başka CBS tabanlı hangi uygulamalar bulunmaktadır? Örnekler veriniz. Google map, yandex navigasyon, online haritalar, anlık trafiği gösteren uygulamalar, hava durumunu gösteren uygulamalar, nöbetçi eczane, en yakın hastane vb gösteren uygulamalar...

5. Orojenez nedir? Nasıl oluşur?

Kıtaların hareketi sırasında basınçlara uğrayan tortul tabakaların yükselerek dağları oluşturmasıdır. Bu harekete maruz kalan tortul tabaka esnerek kıvrılır ve sıradağları oluşturur. Alp – Himalaya, Kuzaey Anadolu ve Toroslar bu şekilde oluşmuştur. Eğer esnek değilse kırılır ve kırık dağları oluşur. Ege'deki Kaz Dağları, Bozdağlar, Aydın ve Menteşe gibi dağlar bu şekilde oluşmuşlardır.

Aşağıdaki boş bırakılan yerleri doldurunuz.

- Yerkabuğunun magma üzerinde yüzen büyük parçalarınaLEVHA..... denir.
- İzlanda gibi volkanik alanlarda püskürerek yüzeye çıkan sıcak sularaGAYZER..... denir.
- Yerkabuğunda meydana gelen kısa süreli ani sarsıntılaraDEPREM... denir.
- Magmanın yerin derinliklerinden hareket ederek yeryüzüne çıkması olayına.....VOLKANİZMA.... denir.
- 1. Jeolojik zamandan kalma sertleşmiş arazilereMASİF..... denir.
- Toros Dağları ve Kuzey Anadolu DağlarıSENOZOYİK (3. ZAMAN)..... Jeolojik zamanda oluşmuştur.
- Kıtalar parçalanmadan önce tek bir parçadan oluşuyordu. Bu tek parçayaPANGEA..... denir.
- Kıta çekirdekleri okyanuslar ve atmosfer hangi jeolojik dönemde oluşmuştur?PREKAMBRİYEN (İLKEL ZAMAN).....
- Ülkemizin en genç Volkanları nerede bulunur?MANİSA KULA ÇEVRESİ...
- Kuzey Anadolu Fay hattı üzerinde yer alan şehirlerden birkaç tanesini yazın. ...YALOVA, İZMİT, SAKARYA, BOLU....
- Sial tabakasına ait bir özellik yazın.KITALARIN ALTINDA KALIN, OKYANUSLARIN ALTINDA İNCEDİR....

Yukarıdaki şekilde gösterilen yerlerin isimlerini yazın.

1. HORST
2. GRABEN
3. FAY

4. SENKLİNAL
5. ANTİKLİNAL

Yandaki Türkiye haritasını göz önüne alarak Anadolu'nun jeolojik yapısı hakkında bilgi verin.

ANADOLU KARASI ARABİSTAN, AFRIKA VE AVRASYA LEVHASI ARASINDA OLUŞMUŞ GENÇ BİR ARAZİDİR. DAHA ÇOK 3. VE 4. ZAMANDA OLUŞTUĞU İÇİN JEOLÖJİK OLARAK HAREKETLİ BİR ALANDA YER ALMAKTADIR. BU SEBEPLE FAY HATLARI YAYGINDIR VE DEPREMLER, KAPLICALAR GÖRÜLÜR. AĞRI, ERCİYES, NEMRUT GİBİ VOLKANİK DAĞLARA DA RASTLANIR. TOROS VE KUZAY ANADOLU DAĞLARI DA SENOZOYİK (3. ZAMAN) DA OLUŞMUŞTUR.

Volkanik arazilere ait iki özellik yazın.

TOPRAKLARI VERİMLİDİR

MADEN BAKIMINDAN ZENGİNDİR

Pasifik ateş çemberi ne demektir? Bu hatta olan iki ülke yazın.

BÜYÜK OKYANUSUN (PASİFİK) HER İKİ TARAFINI BİR ÇEMBER GİBİ SARAN HATTIR. BURALAR LEVHA SINIRLARINA DENK GELİR. BU SEBEPLE YERYÜZÜNÜN EN HAREKETLİ HATTI BURASIDIR VE DÜNYADAKİ VOLKANLARIN % 75 TEN FAZLASI VE DEPREMLERİN ÇOĞU BURADA GÖRÜLÜR. JAPONYA, FİLİPİNLER, ENDONEZYA GİBİ ÜLKELER BU KUŞAKTA YER ALIR.

Aşağıdaki kavramlara ait ülkemizden bir örnek yazın.

Fay: KUZAY ANADOLU FAYI

Masif: ZONGULDAK, MERSİN, ANAMUR, KARAMAN, TRAKYA

Tektonik Ova: KONYA, ERZİNCAN, NİKSAR, AMASYA, TOKAT, KAYSERİ

Kıvrım Dağ: KUZAY ANADOLU DAĞI, TOROSLAR

Volkanik Dağ: AĞRI, ERCİYES, NEMRUT, SÜPHAN

Krater: NEMRUT KRATERİ

OBSİDYEN – KUZAY ANADOLU – PANGEA – MASİF - ANTİKLİNAL – ALP – KALKER – KÖMÜR – SİAL – LEVHA

Yukarıda verilen kavramları uygun boşluklara yerleştirin.

Ülkemizin kuzeyinde uzanan dağ sırası: KUZAY ANADOLU DAĞI

Orojenezle kıvrılan dağın üst kısmı: ANTİKLİNAL

Avrupa'da uzanan kıvrım dağı: ALPLER

Yerkabuğunun en üstündeki katı tabaka: SİAL

Magma üzerinde hareket eden parçalar: LEVHA

Cam gibi keskin bir volkanik taş: OBSİDYEN

Kıtaların birbirinden ayrılmadan önceki adı: PANGEA

Eski zamanda oluşmuş kara parçası: MASİF

Bitkilerin karbonlaşmasıyla oluşan kayaç: KÖMÜR